

BISERICA ȘI ȘCOALA.

Foaie bisericească școlastică, literară și economică.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe $\frac{1}{2}$ an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr. pe jumătate an 7 fr.

PREȚUL INSERTIUNILOR :

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțiunii

„BISERICA ȘI ȘCOALA“
Ear banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Predică

la sărbătoarea sfântului proroc Ilie.

»Luați pildă, frații mei, de patimă
rea și de răbdare îndelungată pe pro-
roci, cari au grăit cu numele D-lui.«
(Iacob c. 5 v. 10.)

Iubiți ascultători!

Încă în ziua în care serbăm pogorîrea Du-
hului sfânt peste apostoli v'am cuvântat, ară-
tându-vă între altele că afară de Duminecă, noi
creștinii serbăm și zilele, cari ne reamintesc a-
ctele din viața lui Cristos, prin cari s'a săvârșit
mântuirea noastră. De astădată mă ved îndem-
nat să vă amintesc despre al treilea fel de săr-
bători, cari au o specială însemnătate pentru noi,
și acelea sunt sărbătorile sfinților, a căror lipsă
o simte firea noastră.

Două părți cu totul deosebite compun în-
treaga ființă, ce se numește om. Substanțe ma-
teriale și spirituale a unit Dumnezeu în zidirea
omului, și i-a dat menirea, ca să trăiască feri-
cit în 2 lumi, tot atât de diverse, precum di-
verse sunt părțile din care el este compus. Pă-
mântul este patria vieții celei trupesti, ear patria
sufletului este cerul, lăcașul ființelor nemateriale
și aceea este vecinică. Pentru fericirea din aceste 2
lumi lucrează omul cu darurile primite dela D-zeu.
Pentru fericirea trupului, ca albina adună el dul-
ceața pământului, ostenind neconținut din noapte
până în noapte. Dar ori-cât de multă comoară
ar aduna, aceea nici odată nu-l va îndestuli,
dacă numai trupului său servește, ear sufletul,
partea cea nematerială și de viață dătătoare ar
rămânea neglesă, negrijindu-se omul și de nutre-
mântul sufletului. Atunci, în urma legăturii ce
există între trup și suflet, pătimind sufletul:
trupul încă nu poate fi fericit. Putem zice dară,
că fericit pe pământ se poate numi numai omul,
care-și îndestulește deopotrivă atât trupul, cât

și sufletul. Și știți, iubiților, pe ce cale să um-
blați, ca să dobândiți fericirea sufletului? Eată
firească și ușoară este aceea și anume: aduce-
rea și ținerea lui în legătură continuă cu D-zeu,
isvorul din care el a purces. Ear că D-zeu este
acel isvor al fericirii sufletesti, pentru ce v'ați
îndoii, fraților, când însuși Cristos ne arată le-
gătura dintre Dumnezeu și suflet. Căci într'un
loc zice: „Duh este Dumnezeu și cel ce se închină
lui, se cade, să se închine cu duhul și cu ade-
vărul.“ (Ioan c. 4 v. 24). În alt loc ne spune:
»ear aceasta este viața de veci, ca să te cu-
noască pe tine singur Dumnezeu adevărat.« (Ioan
c. 17 v. 3.) Sau precum în alt loc, fiind el în
biserica, ca prunc, despre sine a zis: »au nu
ați știut, că mie întru cele ce sunt ale tatălui
meu mi-se cade să fiu?« (Luca c. 2 v. 49). Așa-
dară după cuvintele Domnului Cristos, voind să
fi urmăm lui, rămâne pentru toate timpurile a-
devăr neresturnat, că biserica este locul, — ear
sărbătorile sunt zilele, ce dau ocaziune sufletului
să se pună în legătură cu D-zeu, isvorul din care
a eșit și se hrănesc în veci.

Știm însă cu toții, că sunt între noi cre-
știni slabi de credință, cari nu cinstesc sărbăto-
rile, ba sunt contrarii lor. Și oare pentru-ce?
Ei zic, că acelea nu sunt lăsate dela Dumnezeu.
Eată azi încă avem o sărbătoare și anum
sfântului proroc Ilie. De aceea mare dor nu
în sufletul meu, ca cu această ocaziune, să de-
lătur ori-ce nedumerire din inima voastră, a-
scultătorii mei; voesc anume, să cunoașteți reința
și rătăcirea creștinilor, cari critică legea noastră,
sunt contrarii sărbătorilor; eară voi să luați în-
demn a le respecta tot mai mult.

Pentru ajungerea acestui scop, două între-
bări am să vă lămuresc azi, iubiților și anume:

1. De ce serbăm noi zilele sfinților?
2. Cum avem să serbăm acele zile?

Dumnezeule ceresc, care pentru ținerea poporului ales întru legea ta, pe prorocul Ilie cu puterea minunilor investit l'ai trimis, ca să surpe credința cea idolească: investește-mă și pe mine cu cuvânt înalt, ca să surp idolul credinței ereticești din inima ascultătorilor mei, și să-i întăresc în legea cea adevărată, hărăzită dela sfinții tăi, a căror amintire întru mărirea ta o păstrăm!

Iubiților frați, ascultați!

I.

Două numiri cunoaștem, cari represintă două lucruri nemăsurate și nestrămutate: timpul și spațiul, adică, locul acesta gol și vremea în care se produc și se strecoară lucrurile din lume. Afară de aceea nici un lucru din lume nu rămâne nestrămutat, căci scris este, că: cerul și pământul va trece. Aceasta strămutare a lucrurilor o vedem în toate zilele petrecându-se înaintea ochilor nostri. Om după om, ființă după ființă se naște și piere. Da, așa se schimbă viețile; dar' la asemenea schimbare sunt supuse și însăși faptele oamenilor, convingerile lor religioase, credința lor. Câte în timp, până astăzi, cu oamenii s'au petrecut, ne arată istoria timpurilor, din care constatăm, că omul este foarte espus nestatorniciei. La aceasta contribue lucrurile, cari îl împresoară și împrejurările societății în care trăiește. Istoria este martor, că multe feluri de credințe au stăpânit omenimea până astăzi. Chiar poporul cel ales, deși era condus de mâna nevăzută alui Dumnezeu, în nenumărate rânduri se lapedă de legea sa; părăsise pe Dumnezeu cel adevărat și se închină la idoli. Ce a dovedit oare aceasta? Numai nestatornicia omului în credință. Vorbind de creștinătate, câte secte religioase nu s'au format, din creștinii lăpădați de legea adevărată alui Cristos, învățați de apostoli. Dar' eată, că acea nestatornicie o aflăm la creștini și în zilele noastre; căci și acum se ivesc eretici, cari iau credința noastră sub critică, ca-si-când n'ar fi creștini botezați, și — între alte rătăciri afirmă, că: sărbătorile nu sunt dela Dumnezeu lăsate și nu trebuiesc ținute. Cum să ne mai espicăm noi și această necredință a timpului nostru? Eată cum: influența ce o are apa unui riu asupra terenului pe care trece, că tot spală și duce cu sine: acea influență o exercită timpul, care în valuri de zile... luni și ani, se strecoară peste capul omului și între alte însușiri îi slăbește și credința. Dacă apoi, pentru trup medicii au aflat remediile de lipsă la vindecarea și preîntimpinarea boalelor, pe cari timpul le aduce; tot așa doctorii cei sufletești, sfinții părinți ai bisericii au stabilit remediile de întărire a sufletelor slăbite în credință, pentru toate timpurile. Un astfel de remediu sunt sărbătorile.

Să vedem acum care este doctrina bisericii noastre despre sărbători.

1. Aceea, ca în anumite zile să ne presinte pe sfinții lui Dumnezeu, ca pe exemple de virtute creștină, de credință statornică, de iubire înfocată către Dumnezeu și de aproapele. Și cât de mare lipsă avem noi de aceasta. Au nu vedeți, creștinilor, că mai ales în zilele noastre, cât de puțini sunt creștinii ale căror fapte să servească ca exemple de a-le urma și alții? Unde s'ar mai afla astăzi un archidiacon Stefan, care să moară pentru legea lui Cristos, și în mâinile tiranilor sei dându-și sufletul să se roage pentru ertarea lor zicând: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta! Sau unde e creștinul, care să se asemene marelui martir George, ca să sufere cele mai cumplite torturi de moarte, să se lapede de ranguri făgăduite numai să rămână credincios legii lui Cristos? Sau unde sunt azi credincioșii lui Dumnezeu, ca sfântul Ilie, prorocul, a cărui amintire astăzi o sărbăm, care prigonit de Iesavela, muierea lui Achav, a celui mai tiran rege, — a petrecut prin locuri ascunse în post și rugăciune; prin rugăciunea sa dobândind dela Dumnezeu foc din cer pe jertfelnicul său; prin el închinăciunea idolilor s'a surpat; și la rugăciunea lui s'a închis cerul încât n'a plouat 3 ani și 6 luni și earăși prin rugăciunea lui, Dumnezeu a dat ploaie? Da, vedeți creștinilor, astfel de oameni nu sunt în zilele noastre. Ce mare slăbiciune sufletească stăpânește pe oameni, — trebuie să ne mirăm cu toții. Și de unde dară, cugetați, să învățăm noi creștinii de azi a ne însufleți la fapte mărețe creștinești, dacă nu am avea sărbători, cari prin cultul dumnezeesc ne presintă pe sfinți în cântări de laudă pentru faptele lor?

2. Sărbătorile nu numai ne servesc spre învățatură și întărire în credință, ci și spre împlinire de datorințe către Dzeu pentru legea dată noauă, pe care cu sângele lui Cristos versat pe cruce o pecetluî; căci fără de aceea, în veci nu s'ar fi putut elibera omul din robia ce l-a cuprins. Credința omului în legea cea noauă, trebuie însă să răsară din lemnul udat cu sânge scump, și sub scutul lemnului Crucii să se lățească în toată lumea. Eară sfinții lui Dzeu, ca ostași adevărați ai bisericii lui Cristos, asemenea trebuie cu sângele lor să apere și lățească legea lui Cristos, pentru al nostru bine și a noastră mântuire. Deci la loc este a întreba aici: oare când vom avea noi ocaziune să ne arătăm recunoscători și lui Dzeu și sfinților lui, pentru negrăita bunătate dovedită față de noi, — dacă nu am avea anumite zile consfințite pentru aceea? Se vede dară de aici, cum-că numai creștini nu se pot numi cei-ce sunt contrari ai sărbătorilor.

Să mai considerăm apoi și diferența cea

mare între timpul nostru și timpurile în cari trăira sfinții lui Dzeu. Atunci în mijlocul rătăcirilor Dzeu trimise pe sfinți, cari se facură esemplu viu spre a-le urma alții. Acum însă când creștinismul în toată lumea, s'a lătit și timpul martiriului a trecut — ? De aceea tot ce am căuta să aflăm pentru sufletul nostru, pentru toate timpurile este deplin lămurit și reprezentat în cultul bisericesc. Bunăoară celui ce lipsă are de îndemn la curăția vieții, biserica i-dă ocașiune la aceasta reprezentându-ne pe sfinții săi în anumite sărbători. Ați auzit în pericoapa zilei de azi, cum ne îndeamnă apostolul Iacob să luăm învățatură dela sfinții lui Dzeu, când zice: »*luați pildă, frați mei, de patimă rea și de îndelungă răbdare, pe prorocii, cari au grăit cu numele Dlui.*« (c. 5. v. 20.) Dar, Iubiților, vedem, că mai ales în zilele noastre, cât de puțin timp își iau oamenii să se ocupe cu lucruri de credință, împresurați fiind de necazurile și grijile vieții. Și eată tocmai pentru aceea sf. părinți ai bisericii, prin inspirațiunea Duhului au așezat sărbătorile, spre folosul sufletesc, pentru mângăerea creștinilor, întărirea lor în credință și în dragostea evangelică și preste toate pentru a lăuda pe Dzeu și pe sfinții săi, precum tot apostolul Iacob zice: »*Eată fericim pe ceice au răbdat, răbdarea lui Iov ați auzit și sfârșitul Dlui ați văzut.*« (Ibid. v. 11.)

II.

Ca să ve pot arăta, cum trebuie să sărbăm, Iubiților, aflu de lipsă, ca mai întâi să ve încredințez, cumcă în apropierea omului de Dzeu stă fericirea lui. Cred, că nu ve este străin aceea, că sunt pe pământ și doară chiar și în mijlocul nostru oameni, dăruiți dela Dzeu cu stare bună, ear în casa lor nu se află nimica ce ar conturba fericirea. Unii chiar susțin despre astfel de oameni, că ei sunt cei mai fericiți, pentru abundența în mâncări, beuturi și haine scumpe. Dar oare așa să fie? Credeți, cumcă averile pământești, singure, sunt ele în stare a face fericit pe om? O, nu, fraților. Ceice se reazimă numai pe averi pământești, cari numai de trup grijesc, sunt oameni nefericiți. Dacă nu-mi credeți mie, căutați oameni d'aceia și-i întrebați, ca să aflați dela ei cât sunt de fericiți. Eu totuși, hotărît și în mod autoritativ, ve pot încredința, cu casuri arătate chiar de istoria sfântă. Va fi destul doară a aminti numai esemplul lui Zahei, care era mai marele vameșilor și om foarte bogat. Și putea să fie omul cel mai fericit. Dar oare fost-a aceea așa? Nu. Zahei, ca și tot omul avut, care adună comori numai pentru trup, ear de suflet nu poartă grije, zic Zahei, simți deșertăciunea averilor lumesti. Simți, că un verme neadormit îl roade în lăuntru; sufletul său anume, era neîndestulit și

aceasta îl făcu atât de nefericit. Și precum instinctul conduce animalul insetat la izvorul stêm-părător de sete, astfel boldul omenesc, conduse și pe Zahei la izvorul îndestulirei sufletesti. El dorind căută să convină cu Cristos, doftorul sufletului său. Cristos cunoscu dorința lui și-l cercetează în casa sa. Ear Zahei împarte averea sa săracilor, fiind cu cugetul îndreptat numai la Dzeu; și acum, fără averi pământești devine fericit. De aceea și Iisus îl fericeste pe el zicând: »*Eată acum se făcu mântuire casei acesta.*« Vedeti creștinilor, așa să cautăm și noi în toată viața noastră, ca să convenim cu Dzeu, dacă voim să fim fericiți.

Acum să revenim la noi și să ve întreb fraților, spuneți-mi, ve rog, oare în zilele de sărbătoare, hotărîte pentru slujba lui Dzeu, ne folosim noi de ocașiune, ca să petrecem cu Dzeu, ca oarecând Zahei? Căutați la unii frați dintre noi, cum serbează ei? Să eșim numai pe strade, să intrăm în birturi — și vom afla serbarea lor. Ei petrec timpul în nimicuri; unii în glume și vorbe de rușine; alții în certe și betii. Oare serbare înseamnă purtarea lor? Oh, ce viață creștină nedeamnă, vrednică de osândă este aceasta. Cât de departe stau ei de fericirea sufletului! Și care este folosul lor? În loc să-și adaugă ceva bine sufletului în ziua de sărbătoare, îl încarcă de păcate; căci prin respântii și în birturi sub timpul serviciului dzeesc, numai cuvinte dzeesti nu se aud.

De aceea, Iubiți Ascultători, sărbăți zilele de sărbători în modul prescriș de biserică, precum Dzeu iubește, ear sufletului vostru îi lipsește. Serbarea adevărată, știți, că se cuprinde în cercetarea bisericii, în rugăciune și în jertfe. Toate acestea să isvorească din inimă curată, cu cugetul curat d'a face toate spre lauda și mărirea lui Dzeu și în onoarea sfinților, cari pentru noi s'au jertfit, ale căror fapte să căutăm a le urma. Făcând apoi astfel, sărbăți cu vrednicie. Și de veți planta și cultiva aceste moravuri bune în toți fiii și membri familiei voastre cu pace și bună înțelegere; ear în zilele de lucru veți fi diligenți agonisindu-ve cele de lipsă, ca să puteți ajutama și pe cei avisați la mila voastră; apoi veți fi cumpetați în toate, în îmbrăcăminte, mâncări și beuturi și peste toate acestea dacă ve veți împlini datorințele față de aproapele; dacă împliniți datorințele către școala și biserica voastră și către servitorii lor, dând fiecăruia stima care se cuvine: atunci, fiți siguri, că ați făcut destul și trupului și sufletului vostru și veți fi oameni deplin fericiți.

Dar' mai am o observare, frații mei. Știu că sunt mulți și din cei-ce cercetează biserica, cari o fac aceasta numai pentru ochii lumii, ca să apară evlavioși, ca fariseul din evanghelie, ear'

gândul lor nu stă la rugăciune, nici nu cugetă doară la Dumnezeu; dar' cum să petreacă cu el în convorbire, să-l laude și să-i ceară ajutorul. Eată nici aceștia nu fac destul pentru sufletul lor; de aceea nu numai că nu se simt fericiți, dar' nici îndreptați. Deci earăși vă sfătuiesc, ca să onorați sărbătorile cu gândul, cu cuvântul, dar' mai virtos cu faptele voastre precum zice Apostolul: „*De este cineva ascultător cuvântului și un făcător, acesta este asemenea omului, care-și caută fața nașterii sale în oglindă; că s'au căutat pe sine și s'au dus, și îndată au uitat în ce chip era. Eară cela-ce privește la legea cea de săvârșit a slobozeniei și rămâne într'ênsa, acela nefiind ascultător cu uitare, ci făcător lucrului fericit va fi în fapta sa.*“ (Iacob, c. 1. v. 25—25.)

* * *

Și acum, voiesc, Iubiților frați și fii, să vă știți da seamă despre folosul sufletesc, ce ni-l lasă nouă sărbătoarea de azi. Eată, noi sărbăm amintirea unuia dintre cei mai mari proroci ai lui Dzeu, care nu numai că a avut darul de a face minuni, ci pe el însuși Dzeu l-a preamărit. El se arătă dimpreună cu Moise la schimbarea la față a lui Iisus și a grăit cu dânsul. Și precum spune Scriptura, în loc de moarte, a fost luat la cer într'un car de foc. De aceea cred, că ați putut înțelege, cum-că prin venerațiunea, ce o arătăm sfântului, venerăm pe însuși Dzeu, care l-a preamărit, ceea-ce pentru noi este prima bunătate, ce ne-a cauzat-o sărbătoarea. Dar, cuget, iubiților, cum-că din cei-ce au asistat azi l-a rugăciune, nu va fi nici unul, care să meargă acasă cu sufletul nemângăiat; căci rugăciunile de azi prin cari ne-am ridicat la Dzeu au nutrit și adăpat sufletul nostru, precum cu adevărat Mântuitorul Cristos ne chiamă zicând: »*de însătoșează cineva să vină la mine și să bea.*« (Ioan, c. 7. v. 37.) Eată dară și a doua bunătate a sărbătorii, de care ne făcurăm părtași. Dar în fine mai știm, că rugăciunile prorocului Ilie, totdeuna au fost primite la Dzeu, și nu ne îndoim, că primite vor fi și acuma când 'i cerem ajutorul, ca să roage pe Dzeu pentru sufletele noastre. De aceea și eu închei cuvântul meu de azi cu rugăciunea: Prorocule și înainte mergătorule al venirii lui Cristos, care înaintea lui Dzeu te bucuri de mărirea cea dintâi a duhurilor celoro mai alese: primește și du și rugăciunea noastră la Părintele ceresc, ca aici pe pământ să ne conducă și pe noi pe calea îndreptărilor sale, împlinind numai sfântă voia sa; ear' după moarte, și pe noi părtași să ne facă de bunătățile făgăduite ale fericirii de veci! Amin!

Bărăteaz, în 28 Iunie v. 1902.

Nicolae Crișmariu,
paroch.

Vieța și mărturisirile Sf. Aureliu Augustin,

— născut 15 Noemvre 354, † 28 August 430. —

După I. Molzberger

de

Ioan Nicorescu, preot gr. ort. rom.

Numele lui Augustin era mai pretutindeni cunoscut și din acel motiv nici nu doria a se prezenta în orașele al căror scaun episcopesc era veduvit. Nimic nu ținea el mai greu și mai plin de răspundere ca dirigătorul episcopesc, și cea de preot, dacă e ca să se represinte conform voinței lui D-zeu, și pentru această dirigătorie se ținea el pe sine de nechemat.

Cu toate aceste însă el fu chemat la această slujbă, pe care o și primi, pentru-că servul nu se poate opune Domnului său. La rugarea unui prieten al său, căruia avea să-i arate calea spre ceriu, merge Augustin la 390 spre orașul Hippo, Bona de astăzi, dar' fără nici o grijă, care comunitate avea de episcop pe bătrânul Valeriu un episcop evlavios. Ceea-ce Augustin nu știa a fost, că parochiei aceleia îi lipsea un preot. Luând și el parte la una din slujbele d-zești, la care Valeriu predică despre necesitatea de a alege pe unul ca acesta, deodată îl prinde poporul, ceea-ce pe timpul acela nu arare-ori se întâmpla, și în contra voinței lui îl aduc lui Valeriu spre hirotonire.

Astfel în anul 390 deveni el presbiterul bisericii din Hippo-regius, un oraș de altcum neînsemnat, a cărui ulterioară mărire însă numai lui Augustin 'i-se poate mulțumi.

Valeriu se bucura, văzând în noul presbiter mâna sa dreaptă, da, precum prevedea el, a fi găsit pe viitorul său următor. Augustin nutrea față de episcopul său devotamentul și venerațiunea unui adevărat prunc. Având el a se dedica vestirii cuvântului d-zeesc, roagă prin una din scrierile sale, ca pentru a putea cu demnitate reprezenta amvonul, episcopul mai întâi de toate să-i dea răgaz pentru studierea sf. Scripturi și astfel la Paștile anului 391 în anul al 37 al etății sale intră în faptica activitate preotească.

Nici ca preot nu se lăsă Augustin de modul de viețuire ascetică pe care și l'a fost ales. »Veteranul Valeriu — scrie el — îmi dăruî mie grădina unde e acum mănăstirea.«

»Eu mi-am adunat împrejur frați, de un cuget curat, nimic având ca și mine, după-ce eu puțină mea avere o vindusem și împărțit săracilor, ca fapte egale să fie așa că noi trăiam fiind singur Dzeul nostru comun peste posesiunea cea scumpă.« Possidiu, care se numera între frați și mai târziu episcop în Calame și biograful lui Augustin, spune, că din această societate

10 înși prin strictetea vieții și erudițiunea lor au ajuns episcopi eminenți și unul fie-care a ridicat mănăstiri.

Nu fără dreptete e laudat Augustin ca unul dintre capii întemeietori ai vieții mănăstirești, — al cărei necondiționat laudător el n'a fost; ar fi mai mult de laudat aci, zice el, cuvântul Scripturii: *Iustus justior fiat, et sordidus sordescat adhuc.* Unde e dară siguranță? »Nicăiri, în lumea aceasta, afară de unica încredere în promisiunea lui Dzeu.»

Ocupat cu multele lucrări și griji, cu cari îl împovărau preoția și mănăstirile sale, cu toate aceste nu-și uită el de comunitatea creștină. Afară de tot mai întinsa corespondență, reflexul întregii sale activități, care pe acel timp se vedește prin prima scriere adresată lui Hieronim, marelui ascet și scriitor din Vitleem, a fost adevărat sf. Scriptură care pentru tot timpul i-a fost obiectul meditațiilor sale scrupuloase și care a pus în lucrare totdeauna peana sa.

(Va urma.)

Licitațiune minuendă.

Pentru acoperirea turnului bisericii gr.-ort. rom. din Moneasa cu tinichea și aurirea crucilor, cu prețul de esclamară de 692 cor., în înțelesul concluserilor corporațiilor bisericești concernente și respective a dispozițiunii Ven. Consistor Nr. 3098/1902, se publică licitațiune minuendă, pe 21 Iulie (3 August) a. c. la 11 ore a. m., în școala din Moneasa.

Condițiile de licitațiune și preliminarul de spese, se pot vedea la oficiul parochial din Moneasa.

Buteni, la 25 Iunie v. 1902 2-3.

Ioan Georgia
ppresbiter.

Concurse.

Pentru ocuparea stațiunii învățătorești din comuna **Cutina** insp. Leucuseștilor se escrie concurs cu termen de alegere pe **11/24** Aug. 1902. Emolumentele sunt:

1) În bani gata 600 cor. 2) trei jug. pământ, parte arător parte fânețe, 3) pentru lemne 80 cor., din care e a se încălzi și sala de învățământ, lemnele le aduce comuna, 4) pentru conferențe 20 cor. 5) pentru scripturistica 10 cor. 6) curatorat 16 cor. 7) cvartir liber cu grădină de legume de 400 stângini □.

Doritorii de a ocupa acest post au să documenteze că sunt cvalificați, totodată a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Alegându-l învățător va fi îndatorat în și afară de biserică a conduce cantoralul fără altă remunerațiune.

Petițiunea concursuală e a se trimite pe calea oficiului inspectoral în Cladova u. p. Bethlenháza comitatul Caraș-Severin.

Dat din ședința comit. par. din Cutina 30 Iunie v. 1902. 1-3

George Aurariu
președinte

Iancu Barbulescu
inv. not. com. par.

În conțelegere cu mine: IOAN CĂPITAN inspector.

—□—

Pe baza hotărârii comitetului parochial din 29 Iunie st. v. 1902, se escrie concurs pentru alegerea de învățător definitiv la școala confesională gr.-ort. română din **Lăpușnic** cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare în foaia diecesană „Biserica și Școala” cu următoarele emolumente:

1) Salar în bani gata 488 cor., 2) 12 metri lemne în preț de 29 cor., 3) cvartir liber în edificiul școlii cu grădină de 800 stângini, 4) 10 cor., pentru scripturistica, 5) 10 cor. pentru participarea la reuniuni, 6) întru cât stațiunea va fi întregită prin învățător cvalificat salarul se va întregi prin ajutor de stat.

Doritorii de a ocupa acest post vor avé a-și înainta recursurile ajustate cu documentele recerute P. O. D. Ioan Căpitan inspector în Cladova, p. u. Bethlenháza comitatul Krassó-Szörény. În timpul concursual au reflectanții a se presenta în o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, cât și o declarație că de când își formează dreptul la cvincevenal. 1-3

Pentru comitetul parochial:

George Dogariu
preot și presid. com.

În conțelegere cu mine: IOAN CĂPITAN insp. școl.

□—

Pentru întregirea definitivă a vacantului post de învățător dela școala confesională gr.-ort. română din **Fădimac** inspectoratul Leucuseștilor se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școala”.

1) Salarul în bani gata 600 cor., 2) 3 jugere pământ, 3) Cvartir liber cu grădină de legume $\frac{3}{4}$ juger, 4) Conferența 20 cor. 5) Scripturistica 10 cor. 6) 24 metri de lemne, din cari 12 metri sunt destinați pentru încălzirea salei de învățământ. 7) Dela înmormântări unde va fi poftit 40 fil.

Concursele ajustate amésurat legilor în vigoare să se adreseze comitetului parochial din Fădimac și să se înainteze pe calea oficiului inspectoral gr.-ort. rom. în Cladova p. u. Bethlenháza (Krassószörény-megye) Reflectanții au să se prezenteze în terminul concursual în sf. biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Reflectanții au a-și arăta în petiția concursuală întru cât ar fi funcționat în alt loc, că de când își formează pretensiunea la cvincevenal.

Din ședința comitetului parochial ținută în 24 Iunie 1902.

1-3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: IOAN CĂPITAN insp. școl.

—□—

Pentru întregirea definitivă a postului de învățător dela școala confesională gr.-ort. rom. din comuna **Șuștra** ppresbiteratul Belințului, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școala.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1) În bani gata 340 cor. 2) în naturalii: 20 meți grâu și 20 meți cucuruz, la olaltă în valoare de 60 cor. 3) pentru lemne aduse gratuit în curtea școlii, din cari este a se încălzi și sala de învățământ, 70 cor. 4) pentru conferențe 10 cor. 5) pentru scripturistica 10 cor. 6) dela fiecare înmormântare, unde va fi poftit, 40 fil. 7) 5 jugere pământ: $4\frac{1}{2}$ jugere arător și $\frac{1}{2}$ juger livadă, socotit cu 200 cor. la an, însă așa că usufructul acestui pământ, fiitorul învățător îl va căpăta dela ajungerea sa în post, dar cu condiția ca apoi să nu mai reflecteze nici când la cvincevenal, ci să se privească acesta ca cvincevenal și 8) locuință liberă, frumoasă, cu 2 chilii, bucătărie și cămară, cu

supraedificatele economice necesare și cu grădină lângă ea de $\frac{1}{2}$ juger.

Concursurile, ajustate amăsurat legilor în vigoare se adresează comitetului parochial din Șuștra și se înaintează pe calea oficiului protopresbiteral gr.-ort. român din Belinț (Belincz Temes-megye); ear reflectanții au să se prezenteze în termenul concursual în sf. biserică, într-o Duminecă sau sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic. 1—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: GERASIM SĚRB ppresbiter.

—□—

Pentru postul învățorese-cantorale din comuna bisericească **Topa de sus** din protopopiatul Beiușului — contorm decisului Veneratului Consistor gr. or. rom. din Oradea-mare de datul 8 Decemvre 1901 Nr. 2346 sc. se escrie concurs, — beneficiile anuale sunt: 600 coroane, cortel corăspunzător, grădină de 1000□ orgii, 12 metri de lemne din care se va încălzi și școala; dela înmormântări mari 1 coroană, dela mici 40 fileri și alte accidentii cantorale. — Terminul algerii pe **18/31 August** a. c.

Doritorii de a ocupa acest post, până la termenul ficsat să-și subștearnă documentele recerute la Rv. Domn Elia Moga, protopresbiter-inspector școlar al tractului Beiușului în Răbăgani, — și vre-odată să se presinte în comună să fie la serviciul divin.

Dat în ședința comitetului parochial la 8/21 Iuniu 190 .

Vasilie Papp,
preot, preș. com. par.

Ioan Tau,
not. com. par.

În conțelegere cu mine: ELIA MOGA, protop. Beiușului.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățator la școala confesională rom. gr. or. din **Labășinț**, protopresbiteratul Lipovei, se escrie concurs cu termen de **30 de zile**, dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Emolumentele anuale împreunate cu acest post sunt: 1. Salar în bani gata 560 cor.; 2. 32 metri de lemne, din care are a se încălzi și sala de învățământ în preț de 64 cor.; 3. 4 jughere de livadă, ce aduc un venit anual de 60 cor.; Corter liber cu chilii și cuină; 6. Pentru conferență 10 cor.; 7. Pentru scripturistică 6 cor.

Reflectanții la acest post sunt avisați, ca recursurile lor ajustate cu documentele de cvalificațiune prescrisă prin lege, și cu declarațiune că pe basa eventualului serviciu prestat în alta comună, de când începând își formează pretensiune la cvincvenal? — și adresate comitetului parochial concernent, să le subștearnă până la termenul mai sus indicat P. T. dlui Voicu Hamsea, protopop în Lipova (B. Lippa), precum și să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Labășinț, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Labășinț, 24 Iunie (7 Iulie) 1902.

1—3 Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VOICU HAMSEA, ppresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățator la școala confesională rom. gr. or. din **Spatta** protopresbiteratul Lipovei, se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Emolumentele anuale împreunate cu acest post sunt: 1. Bani gata 600 cor.; 2. Pentru conferență 8 cor.; 3. Pentru scripturistică 6 cor.; 4. 12 metri de lemne în natură pentru încălzirea salei de învățământ; 5.

Pentru curatorat 18 cor.; 6. Cortel liber în edificiul școalei.

Reflectanții la acest post sunt avisați, ca recursurile lor ajustate cu documentele de cvalificațiune prescrisă prin lege, și cu declarațiune că pe basa eventualului serviciu prestat în alta comună, decând începând își formează pretensiune la cvincvenal? și adresate comitetului parochial concernent, să le subștearnă până la termenul mai sus indicat P. T. dlui Voicu Hamsea, protopop în Lipova (B. Lippa) precum și să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Spatta, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Spatta, 2/15 Iunie 1902.

1—3 Comitetul parochial.
În conțelegere cu mine: VOICU HAMSEA, ppresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunii învățorești dela școala poporană gr. or. rom. din **Erdeis** (comitatul Arad) protopresbiteratul Chișineului se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala” — pe lângă următoarele emolumente:

a) în bani gata: 294 cor.; b) un pătrar pământ arător comasat și venitul imasului; c) folosința unei vii și a unei curechiște; d) 6 stângini lemne (oblețe) din cari se va încălzi și școala; e) pentru conferențe 12 cor.; f) pentru scripturistică 10 cor.; g) pentru famulație 8 cor.; h) dela înmormântări mari 1 cor. ear dela cele mici 60 fl.; i) cortel cu grădină.

Dările publice adecă: darea directă după pământul beneficiat, spesele Crișului și pentru răscumpărarea pusteii le va solvi alegândul din al său propriu.

Recursurile să fie ajustate cu: estras de botez, testimoniu preparandial și de cvalificațiune învățorească, cu atestat despre eventualul serviciu prestat mai nainte și cu declarațiunea, că pe baza eventualului serviciu din altă parochie, cu începere de când își formează dreptul la cvincvenal? și trimise subscrisului protopresbiter în termenul concursual.

Recurenții se vor presenta în sf. Biserică din Erdeis în vre-o Duminecă ori sârbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Alesul va avé să îndeplinească serviciul cantoral în s. biserică fără altă renumerațiune.

1—3 Comitetul parochial.
În conțelegere cu: Dr. IOAN TRAILESCU, ppresbiter, inspect. școlar.

—□—

Concursul publicat în Nrii 5—7 ai organului diecesan „Biserica și Școala” din a. c. pentru îndeplinirea parochiei **Chișoda** (protopresbiteratul Timișorii), în lipsă de concurenți, se repeteste cu termen de **30 de zile** pe lângă același beneficiu, și aceleași condițiuni de cvalificațiune și reflectare.

Dat din ședința comitetului parochial, ținută la 17 Martie 1902.

1—3 Comitetul parochial.
Cu consensul ppresb. tractual: Dr. TRAIAN PUTICI.

—□—

Se escrie concurs cu termen de **30 de zile** pentru îndeplinirea stațiunilor învățorești din inspectoratul Timișorii:

1. La nou sistemisatul post învățorese din **Becicherecul-mic** cu salar anual de 600 cor. în bani gata și cortel liber în natură, constătător din 2 odăi, cuină, cămară și apartinetoare. Pentru încălzitul salei de învățământ se îngrijește parochia. Alesul

2. Șiușturogiu cu termin de alegere pe 7/20 Aug. a. c. 1902.

3. Chiraleu cu termin de alegere pe 8/21 Aug. a. c. 1902.

4. Chiribiș cu termin de alegere pe 8/21 Aug. a. c. 1902.

5. Iteu cu termin de alegere pe 9/22 August a. c. 1902.

6. Bogeiu cu termin de alegere pe 9/22 Aug. a. c. 1902.

7. Spurcani cu termin de alegere pe 10/23 August a. c.

8. Stracoș cu termin de alegere pe 12/25 Aug. a. c. 1902.

9. Bucuroia cu termin de alegere pe 13/26 August a. c. 1902.

10. Cotiglet cu termin de alegere pe 13/26 Aug. a. c. 1902.

Emolumentele — pentru fie-care dintre stațiunile însemnate mai sus — sunt: În bani numărări 600 cor., grădină de $\frac{1}{4}$ juger și stolele cantorale, dela funcțiunile obveninde.

Doritorii de a ocupa vre-una dintre stațiunile acestea sunt avisați, ca recursurile provăzute cu toate documentele prescrise, precum și cu declarațiunea, că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvincvenal? — adresate respectivului comitet parochial, să-le trimită subsemnatului cel puțin 4 zile înainte de terminul de alegere având până la alegere să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică din comuna la care competează, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, ppresb inspect. școl.

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. din **Paușia** inspectoratul Oradea-Mare, se escrie concurs cu termin de alegere pe **11/24 Aug.** a. c. 1902.

Emolumentele sunt: În bani gata numerar 600 cor.; afară de aceasta cortel cu grădină de legume, precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursurile ajustate conform prescrișelor Statutului Organic și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 și provăzute cu declarațiune că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător de când își formează pretensiune la cvincvenal, adresate Comitetului parochial din Paușia, să se trimită subscrisului în Oradea-Mare până la 8/21 August a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a se prezenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

1—3 Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. ppresb. inspect. școl.

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească la școala gr. or. rom. din **Apateul**-rom. inspectoratul Orăzii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **11/24 Aug.** 1902.

Emolumentele sunt: În bani numărări 600 corone, afară de aceasta cortel cu grădină de legume, precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursurile ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, adresate comitetului parochial din Apateul rom.; și provăzute cu declarațiune, că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvincvenal, să se trimită subscrisului în Oradea-Mare până la 8/21 August, 1802, a. c., având recurenții în vre-o

Duminecă ori sârbătoare a-se prezenta în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. ppresbiter 1—3 inspect. școl.

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. din **Voivozi**, inspectoratul Oradea-Mare se escrie concurs cu termin de alegere pe **10/23 Aug.** a. c. 1902.

Recursurile ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1479, și provăzute cu declarațiunea, că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător de când își formează pretensiunea la cvincvenal, adresate comitetului parochial din Voivozi, să se trimită subscrisului în Oradea-Mare până la 7/0 August a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a se prezenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. ppresbiter 1—3 inspect. școl.

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. din **Diosig** inspectoratul Oradea-Mare se escrie concurs cu termin de alegere pe **6/19 Aug.** 1902.

Emolumentele sunt: în bani gata numărări 600 cor. afară de aceasta cortel cu grădină de legumi, precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursurile ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, și provăzute cu declarațiune, că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător, decând își formează pretensiunea la cvincvenal, adresate comitetului parochial din Diosig să se trimită subscrisului în Oradea-Mare până la 3/16 Aug. a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a se prezenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

1—3 Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. ppresbiter inspect. școl.

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. **Sentelecu**, inspectoratul Orăzii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere **12/25 Aug.** 1902.

Emolumentele sunt: În bani numărări dela 95 numere de case câte 2 fl., 190 fl.; 2) dela 95 numere de case câte o jumătate măsură bucate 47 fl. 50 cr.; 3) 16 jugere pământ arător și fânaș 30 fl.; 4) lemne de încălzit 25 fl.; 5) Venite cantorale 10 fl.; 6) cortel și intravilanul școlar 15 fl., suma 317 fl. 50 cr.

Recursurile ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din Sentelecu, și provăzute cu declarațiune că pe baza serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvincvenal să se trimită subscrisului în Oradea-Mare până la 9/22 August a. c., având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se prezenta în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

1—3 Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. ppresb. inspect. școl.

—□—